RADA GMINY PIĄTEK
99-120 Piątek
ul. Rynek 16

Załącznik do Uchwały Nr XXIII/123/16
Rady Gminy Piątek
z dnia 30 grudnia 2016 r.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Piątek na 2017 rok.

Wprowadzenie

Wśród problemów społecznych w Polsce, te związane z alkoholem są najtrudniejsze do rozwiązania. Nadużywanie alkoholu, to szkody zdrowotne i społeczne, takie jak: naruszenie zasad bezpieczeństwa publicznego, przestępczość, przemoc w rodzinie, bezrobocie i ubóstwo. Problem uzależnienia od alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych, mimo podejmowanych działań utrzymuje tendencję wzrostową.

„Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Piątek na 2017 rok", zwany dalej Programem określa strategię w zakresie profilaktyki oraz minimalizowania szkód społecznych i zdrowotnych wynikających z używania alkoholu i narkotyków.

Podstawą prawną działań związanych z profilaktyką i rozwiązaniem problemów alkoholowych oraz przeciwdziałaniem narkomanii są: ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii oraz Narodowy Program Zdrowia na lata 2016-2020.

I. Diagnoza problemów w zakresie uzależnień w Gminie Piątek.

Dla potrzeb opracowania Programu w Gminie Piątek w 2014 roku przeprowadzono diagnozę problemów społecznych uwzględnioną w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2015-2020. Uzupełnieniem danych są dane pozyskane z przeprowadzonej ankiety na temat spożywania alkoholu wśród młodzieży szkoły ponadgimnazjalnej oraz ankiet przeprowadzonych na temat przemocy w rodzinie, środowisku lokalnym i pozaszkolnym w szkołach podstawowych i gimnazjum. Ponadto uwzględnione zostały dane jakościowe, które są wynikiem rozmów i zgłaszanych problemów przez: nauczycieli, pedagoga, dyrektorów szkół, członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Piątku oraz innych osób pracujących w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień.

Gmina Piątek liczy 6176 mieszkańców według stanu na 31.12.2015 r., bezrobotnych zarejestrowanych w PUP było 255 osób, pomocą społeczną objęto 174 rodziny. Z rodzin korzystających z pomocy tutejszego Ośrodka- 12% stanowią rodziny z problemem alkoholowym. Pracownicy socjalni prowadząc pracę socjalną w środowisku, wskazują na duże zagrożenie alkoholizmem i przemocą. Rodziny dotknięte problemem alkoholowym i przemocą posiadają niską świadomość zagrożenia i skutków tego zjawiska.

Dostępność napojów alkoholowych według stanu na dzień 31 grudnia 2015 r. zgodnie z Uchwałą Rady Gminy Piątek przedstawia się następująco:

- limit punktów sprzedaży napojów alkoholowych- 45, w tym:

a) przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży- 30,

b) przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży- 15.

W 2015r. na terenie Gminy prowadzona była działalność w 19 punktach sprzedaży napojów alkoholowych, w tym przeznaczonych:

- do spożycia poza miejscem sprzedaży- 18,
- do spożycia w miejscu sprzedaży- 1.

Dane ze statystyk GKRPA za rok 2015:

1) Rozmowy motywujące do podjęcia leczenia przeprowadzone przez Komisję- 24.
2) Sprawy skierowane do Sądu o zobowiązanie do leczenia- 12.

3) Zatrzymanie do wytrzeźwienia poniżej 18 r.- 0.

4) Przestępstwa wśród dzieci i młodzieży-0.

5) Procedurę Niebieskich Kart wszczęto w 19 środowiskach, wśród których w 3 środowiskach występowanie przemocy było związane z nadużywaniem alkoholu.

Wnioski z podsumowania badań.

1. Spożywanie napojów alkoholowych przez młode osoby jest dużym problemem. Wraz z wiekiem rośnie odsetek osób sięgających po alkohol. Na 119 ankietowanych uczniów w wieku 15-20 lat, 91 z nich miało kontakt z alkoholem, najwięcej w przedziale wiekowym 17-18 lat (66 uczniów). Wśród przyczyn sięgania po napoje alkoholowe większość ankietowanych wskazała na spożywanie alkoholu dla zabawy i relaksu oraz chęci zaimponowania rówieśnikom.

2. Przypadki agresji i przemocy, z jakimi młodzi ludzie spotykają się występują w środowisku szkolnym i pozaszkolnym. Zdecydowanie mała grupa osób wypowiedziała się na temat przemocy ze strony rodziny. W wyniku analizy ankiet przeprowadzonych wśród 238 uczniów klas V-VI szkół podstawowych i gimnazjum z różnymi jej przejawami spotkało się 94 uczniów. Najczęstsze formy przemocy to: wyzwiska, popychanie, wyśmiewanie. Młodzi ludzie nie są obojętni wobec zjawiska agresji, reagują na zachowania agresywne. Pozytywnym zjawiskiem jest informowanie o fakcie: nauczycieli, pedagoga szkolnego i rodziców.

3. Sposoby ograniczające zjawisko nadużywania alkoholu wśród ankietowanych to umożliwienie korzystania w większym stopniu z zajęć sportowych oraz programów/warsztatów profilaktycznych.

4. Rozpowszechnianie informacji mających na celu ograniczenie i zapobieganie uzależnieniu oraz uczenie umiejętności zachowania abstynencji.

II. Cele i zadania Programu .

Cele Programu

1. Ograniczenie rozmiaru szkód związanych z nadużywaniem alkoholu, narkotyków i innych środków psychoaktywnych oraz prowadzenie działań zapobiegawczych w celu zmniejszenia negatywnych zjawisk społecznych.

2. Profilaktyka i rozwiązywanie problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, uzależnieniami behawioralnymi i innymi zachowaniami ryzykownymi.

3. Edukacja publiczna w zakresie: informowania o konsekwencjach uzależnień oraz udzielania pomocy osobom dotkniętym uzależnieniami.

Cele szczegółowe

1. ***Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób mających problemy związane z używaniem alkoholu oraz innych substancji psychoaktywnych, uzależnień behawioralnych i innych zachowań ryzykownych, poprzez:***

1) Udzielanie pomocy psychologicznej i terapeutycznej w Punkcie Konsultacyjnym,

2) Prowadzenie działalności informacyjnej o instytucjach, organizacjach, ruchach samopomocowych działających w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych,

3) Organizacja wyjazdów terapeutycznych dla osób uzależnionych i ich rodzin tzw. psychoterapia wyjazdowa,

4) Prowadzenie w Punkcie Konsultacyjnym specjalistycznego poradnictwa dla osób i rodzin uwikłanych w przemoc w rodzinie i sytuacje kryzysowe,

5) Prowadzenie działań edukacyjnych, profilaktycznych i informacyjnych wobec osób zagrożonych lub uzależnionych od substancji psychoaktywnych, odurzających, psychotropowych,

6) Prowadzenie programów w zakresie profilaktyki uniwersalnej i selektywnej,

7) Monitorowanie sytuacji osób/rodzin objętych procedurą „Niebieskiej Karty", w których występuje problem uzależnienia,

8) Kierowanie osób realizujących zadania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na szkolenia, konferencje, sympozja i inne spotkania

związane z podnoszeniem kwalifikacji na rzecz uzależnionych (terapeuci, pracownicy socjalni, kuratorzy, nauczyciele, pedagodzy, policjanci, asystent rodziny).

Wskaźniki:

- *liczba przeprowadzonych konsultacji, zajęć terapeutycznych, warsztatów, treningów,*
- *liczba uczestników zajęć,*
- *liczba udzielonych porad,*
- *liczba osób korzystających z usług w Poradni Leczenia Uzależnień,*
- *liczba osób przeszkolonych.*

2. ***Udzielanie rodzinom, w których występują problemy z uzależnieniami pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.***

1) Prowadzenie dla mieszkańców Gminy Piątek nieodpłatnych porad psychologicznych, prawnych, terapeutycznych z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, przeciwdziałania narkomanii oraz rozwiązywania problemów alkoholowych,
2) Prowadzenie indywidualnego lub grupowego poradnictwa dla ofiar przemocy domowej,
3) Motywowanie osób do podjęcia dobrowolnego leczenia odwykowego,
4) Kierowanie osób uzależnionych na badanie przez biegłych celem ustalenia leczenia,
5) Kierowanie wniosków do Sądu Rejonowego w celu wydania postanowienia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu.

Wskaźniki:

- *liczba osób korzystających z różnych form pomocy(grup wsparcia dla ofiar przemocy i sprawców przemocy),*
- *liczba porad prawnych, psychologicznych, terapeutycznych,*
- *liczba osób korzystających z pomocy Zespołu Interdyscyplinarnego,*
- *liczba osób skierowanych na badanie przez biegłych,*
- *liczba osób, które poddały się leczeniu odwykowemu,*
- *liczba wniosków skierowanych do Sądu.*

3. ***Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży.***

1) Dofinansowanie bieżącej działalności świetlic opiekuńczo-wychowawczych, świetlic wiejskich oraz świetlicy socjoterapeutycznej dla dzieci i młodzieży z problemem alkoholowym i problemem przemocy w rodzinie,
2) Dofinansowanie i doposażenie świetlicy socjoterapeutycznej, Punktu Konsultacyjnego, GKRPA w niezbędny sprzęt i materiały do prowadzenia zajęć i spotkań,
3) Dożywianie dzieci (w przypadku potrzeby) w świetlicy socjoterapeutycznej,
4) Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej poprzez realizację w placówkach oświatowych szkolnych programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży,
5) Organizacja wypoczynku letniego i zimowego, z programem profilaktycznym dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych, w tym finansowanie przejazdu dzieci na wypoczynek,
6) Promowanie wśród mieszkańców gminy zdrowego stylu życia poprzez organizację imprez bezalkoholowych z promowaniem sposobów spędzania czasu wolnego, wspieranie inicjatyw sportowo-rekreacyjnych i edukacyjnych połączonych z edukacją publiczną w obszarze profilaktyki, służących zdrowiu,
7) Prowadzenie edukacji publicznej z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz innych uzależnień (rodzice),
8) Udział w ogólnopolskich i lokalnych kampaniach edukacyjnych, akcjach profilaktycznych uwzględniających problematykę uzależnień , zapobieganie narkomanii i przemocy,

9) Prowadzenie działań na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców oraz bezpieczeństwa ruchu drogowego.

10) Zakup materiałów, publikacji, prasy, plakatów, ulotek itp. służących do realizacji działań z zakresu problematyki uzależnień.

Wskaźniki:

- *liczba ogólnopolskich kampanii, akcji,*
- *liczba programów profilaktycznych,*
- *liczba uczestników wypoczynku z programem profilaktycznym,*
- *liczba przeprowadzonych akcji przez Policję.*

4. ***Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.***

1) Współdziałanie z instytucjami i organizacjami pozarządowymi prowadzącymi działalność na rzecz przeciwdziałania uzależnieniom w zakresie realizacji:

a) programów profilaktycznych dla dzieci, młodzieży, rodzin, w tym grup z podwyższonego ryzyka,

b) programów terapeutycznych dla osób uzależnionych i ich rodzin,

c) programów szkoleniowych dla osób pracujących z osobami zagrożonymi oraz uzależnionymi od narkotyków.

2) Dofinansowanie zakupu nagród, artykułów biurowych, spożywczych i materiałów informacyjno-edukacyjnych niezbędnych do realizacji szkoleń, zajęć, konkursów, zawodów sportowych i innych imprez o tematyce powiązanej z problemem uzależnień, profilaktyką oraz przemocą w rodzinie,

3) Współorganizowanie imprez integracyjno-kulturalnych oraz rekreacyjno-sportowych, których celem jest propagowanie idei trzeźwości oraz zdrowego stylu życia.

Wskaźniki:

- *liczba wspartych organizacji, instytucji,*
- *liczba działań zapobiegających powstawaniu problemom alkoholowym,*
- *liczba uczestników działań.*

5. ***Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów dotyczących reklamy napojów alkoholowych i zasad ich sprzedaży(art.13[1]i 15 ustawy) oraz występowania przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.***

1) Prowadzenie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców lub właścicieli sklepów, w których prowadzi się sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych.

2) Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art.13[1] i art.15ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

3) Prowadzenie kontroli punktów sprzedaży.

4) Opiniowanie wniosków o wydawanie lub sprzedaż napojów alkoholowych.

5) Występowanie do sądu w charakterze oskarżyciela publicznego.

Wskaźniki:

- *liczba przeprowadzonych działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców i właścicieli sklepów, liczba uczestników,*
- *liczba interwencji w związku z naruszeniem przepisów art.13[1]i art.15.*

III. Adresaci działań Programu.

Program adresowany jest w szczególności do:

a) mieszkańców Gminy Piątek,

b) dzieci, młodzieży i ich rodzin,

c) kadry pedagogicznej szkół, wychowawców, pedagogów, psychologów szkolnych,

d) lokalnych instytucji na rzecz rozwiązywania problemów uzależnień.

IV. Realizatorzy Programu

- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Urząd Gminy Piątek,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Piątku,
- Zespół Interdyscyplinarny,
- Szkoły, przedszkola i placówki oświatowe,
- KPP w Łęczycy- Rewir Dzielnicowych w Piątku,
- Stowarzyszenia i organizacje pozarządowe,
- Placówki służby zdrowia.

V. Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych podejmuje czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu. Do zadań realizowanych przez członków Komisji należy:

- przyjmowanie wniosków o zastosowanie leczenia odwykowego,
- przeprowadzanie rozmów motywujących mających na celu dobrowolne poddanie się terapii,
- prowadzenie dokumentacji związanej z procedurą przymusowego leczenia odwykowego oraz przekazywanie jej do Sądu Rejonowego w Łęczycy,
- opiniowanie wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych,
- kontrolowanie punktów sprzedaży napojów alkoholowych,
- udział w posiedzeniach komisji,
- tworzenie i realizacja założeń gminnych programów o charakterze profilaktycznym, zdrowotnym i społecznym,
- współpraca ze świetlicami opiekuńczo-wychowawczymi, socjoterapeutyczną oraz instytucjami i służbami działającymi w obszarze przeciwdziałania alkoholizmowi.

VI. Zasady wynagradzania członków GKRPA.

Za realizację zadań ustawowych, w tym wykonywanych podczas posiedzeń GKRPA, przysługuje jej członkom wynagrodzenie:

Przewodniczący - 450,00 zł za udział w posiedzeniu,

Sekretarz – (obsługa komisji) -450,00 zł miesięcznie,

Członek - 200,00 zł za udział w posiedzeniu,

Za udział w kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych osobom kontrolującym przysługuje wynagrodzenie w wysokości – 200,00zł.

Podstawą do wypłaty wynagrodzenia dla członków Komisji jest lista obecności z poszczególnych posiedzeń, poświadczona przez jej Przewodniczącego.

Członkowie Komisji wykonują pracę poza pracą zawodową.

Przy podróżach poza teren Gminy członkom Komisji skierowanym na szkolenie z zakresu rozwiązywania problemów uzależnień przysługuje zwrot kosztów dojazdu według zasad obowiązujących przy podróżach służbowych na terenie kraju.

VII. Źródła finansowania.

Realizacja zadań w ramach Programu finansowana będzie ze środków własnych Gminy Piątek pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych (art.18² ustawy). Dodatkowym źródłem mogą być fundusze strukturalne UE i inne środki pozyskiwane przez Gminę, jak też realizatorów i partnerów Programu. Na realizację zadań z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w rozdziale: 85154 przeciwdziałanie alkoholizmowi zaplanowano kwotę 100000,00zł;
w rozdziale 85153 zwalczanie narkomanii zaplanowano kwotę 3000,00zł.

VIII. Monitoringi ewaluacja Programu

Monitoring prowadzony będzie na podstawie:

- wymiany informacji między instytucjami, organizacjami i innymi podmiotami odpowiedzialnymi i realizującymi politykę związaną z przeciwdziałaniem alkoholizmowi na terenie gminy,
-analizy danych na temat problemu alkoholowego w gminie,
- sprawozdań wynikających z realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii.

Ewaluacji Programu poddana zostanie ocena stopnia realizacji Programu na podstawie przyjętych wskaźników.

Sprawozdanie z realizacji zadań Gminnego Programu za rok 2017 Wójt Gminy Piątek przedkłada Radzie Gminy Piątek w terminie do dnia 31 marca 2018 r.

IX. Plan wydatków

Dział 851rozdział 85154 - przeciwdziałanie alkoholizmowi

- zadania statutowe – 61.350,00 zł
- wynagrodzenia i składki od wynagrodzeń– 29.650,00 zł
- świadczenia na rzecz osób fizycznych – 9.000,00 zł

Dział 851, rozdział 85153- zwalczanie narkomanii

- wydatki na realizację zadań statutowych - 3 000,00 zł

PRZEWODNICZĄCA RADY
Urszula Kacperska